

Uyum Ölçeği-Üniversite Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Uyum Ölçeği-Üniversite Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32383>

Özet

Uyum Ölçeği-Üniversite Formu, üniversite öğrencilerinin akademik, sosyal ve kişisel alanlardaki **uyum** düzeylerini değerlendirmek amacıyla geliştirilmiş bir psikolojik ölçektir. Bu form, Kulaksızoğlu, Dilmaç, Ekşi ve Otrar (2003) tarafından Türkçeye uyarlanarak **geçerlik** ve **güvenirlilik** çalışmaları yapılmıştır. Ölçeğin temel amacı, yükseköğretime yeni başlayan veya devam eden öğrencilerin adaptasyon süreçlerinde karşılaştıkları zorluklar ve başarı düzeylerini saptamaktır.

Anahtar Kelimeler

Uyum, Üniversite, Öğrenci Uyum, **Psikometrik** Ölçek, Geçerlik, Güvenirlilik, Adaptasyon, Yükseköğretim.

Yazarlar

Kulaksızoğlu, A., Dilmaç, B., Ekşi, H., Otrar, M.

Amaç

Uyum Ölçeği-Üniversite Formu'nun birincil amacı, yükseköğretim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin üniversite yaşamına ne ölçüde adapte olduklarını belirlemektir. Üniversiteye geçiş, genç yetişkinler için önemli bir yaşam dönemi ve bu süreç, akademik baskılar, sosyal çevreye entegrasyon ve kişisel beklentiler gibi çeşitli zorluklar beraberinde getirir. Ölçek, bu adaptasyon sürecini kantitatif olarak değerlendirerek öğrencilerin destek ihtiyaç duyduğu alanları tespit etmeye yardımcı olur.

Ölçeğin uyarlama çalışması, orijinal formun kültürel ve dilsel olarak Türk öğrenci popülasyonuna uygunluğunu sağlamayı hedeflemiştir. Bu sayede, Türk eğitim sisteminde öğrenci danışmanlık hizmetleri ve psikolojik rehberlik programları için sağlam bir değerlendirme aracı sunulması amaçlanmıştır.

Yapı

Ölçek, psikolojideki **Uyum (Adaptasyon)** yapısını ölçmektedir. Bu yapı, bireyin çevresel taleplere başarıyla bir şekilde yanıt verme ve dengeyi koruma yeteneğini ifade eder. Üniversite yaşamında uyum genellikle çok boyutludur ve bunları içerebilir:

Akademik Uyum: Ders çalışması alışkanlıkları, sınav kaygısı yönetimi ve akademik beklentileri karşılama yeteneği.

Sosyal Uyum: Akran ilişkileri kurma, sosyal aktivitelere katılma ve kampüs kültürüne entegre

olma.

Kişisel/Duygusal Uyum: Stres yönetimi, özerklik geliştirme ve genel psikolojik iyi olma.

Uyum Ölçeği-Üniversite Formu, öğrencilerin bu kritik alanlardaki deneyimlerini ve tepkilerini yansıtarak genel adaptasyon düzeyleri hakkında kapsamlı bir profil sunar.

Geçerlik

Ölçeğin Türkçeye uyarlama çalışması sırasında, ölçüm aracının amaca uygunluğunu ve yapısal bütünlüğünü doğrulamak üzere detaylı **geçerlik** analizleri gerçekleştirilmiştir. Raporunda belirtildiği üzere, hem yapı geçerliliğini inceleyen **faktör analizi** hem de diğer ölçütlerle olan ilişkisini gösteren **uyum geçerliliği** (concurrent validity) hesaplanmıştır.

Uyum geçerliliği, ölçekten elde edilen puanların, teorik olarak ilişkili olması beklenen diğer ölçümlerle (örneğin, genel yaşam memnuniyeti veya akademik başarı göstergeleri) ne ölçüde tutarlı olduğunu gösterir. Faktör analizinin kullanılması ise ölçeğin maddelerinin, teorik olarak öngörülen alt boyutlar (örneğin sosyal, akademik) gerçekten ölçüp ölçmediğini istatistiksel olarak kanıtlamaya amaçlanmıştır. Bu analizler, ölçeğin Türk kültürüne özgü adaptasyon yapışını doğru bir şekilde yansıttığını desteklemektedir.

Güvenirlilik

Uyarlama çalışmasının kapsamı içerisinde **güvenirlilik** analizlerinin de yer almasına rağmen, sunulan kaynak özetinde spesifik güvenirlilik katsayıları (örneğin, Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı veya test-tekrar test korelasyonları) belirtilmemiştir. Ancak, uyarlama çalışmaları standart gereklilikleri göz önüne alındığında, ölçeğin tutarlılığını ve kararlılığını göstermek amacıyla aşağıdaki analizlerin yapılması muhtemeldir:

Ç Tutarlılık Güvenirliliği: Maddelerin birbiriyle ne kadar uyumlu olduğunu ölçen Cronbach Alfa katsayısı.

Test-Tekrar Test Güvenirliliği: Ölçeğin farklı zamanlarda uygulandığında tutarlı sonuçlar verip vermediğini belirleyen kararlılık analizi.

Faktör Analizi

Uyum Ölçeği-Üniversite Formu'nun yapı geçerliliğini sağlamak amacıyla **Faktör Analizi** uygulanmıştır. Bu istatistiksel yöntem, çok sayıda gözlenen değişken arasındaki ilişkiyi inceleyerek, bu değişkenlerin altında yatan daha az sayıda temel yapıyı (faktörleri) ortaya çıkarmaya hedefler. Üniversite öğrencileri üzerindeki çalışmada, faktör analizinin temel amacı, ölçek maddelerinin Türk örnekleminde orijinal ölçeğin teorik alt boyutlarına uygun bir şekilde kümelenip kümelenmediğini test etmektir.

Yapılan analizler, ölçeğin üniversite uyumunun çok boyutlu doğasını istatistiksel olarak destekleyen bir faktör yapısına sahip olduğunu göstermiştir. Bu, ölçeğin sadece tek bir genel uyum puanı değil, aynı zamanda öğrencilerin uyum süreçlerinin farklı ve bamsız yönlerini de ölçtüğü anlamına gelmektedir.

Araç

Test Türü:

Ölçek Çeşidi: Uyarlama (Adaptasyon) çalışmasıdır. Orijinal bir ölçeğin Türkçeye dilsel geçerlik, geçerlik ve güvenirlik çalışmaları ile taşınmasıdır.

Format:

Derecelendirme: Kaynakta derecelendirme formatı belirtilmemiştir. Ancak bu tür psikolojik ölçekler genellikle 4'lü veya 5'li Likert tipi bir derecelendirme formatı kullanır (örneğin, "Hiç katılmıyorum"dan "Tamamen katılıyorum"a).

Mevcut Dil:

Mevcut Diller: Türkçe.

Popülasyon Grubu:

Popülasyon Grubu: Üniversite öğrencileri (Yükseköğretim seviyesinde eğitim alan bireyler).

Yaş Grubu:

Yaş Grubu: Genç yetişkinlik (Tipik olarak 18-25 yaş aralığı, üniversite öğrencilerinin çoğunu kapsayan grup).

Popülasyon Detayları:

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki çeşitli üniversitelerin farklı bölümlerinde okuyan öğrenciler üzerinde uygulanmıştır.

Test Metodolojisi:

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) yöntemiyle uygulanan **psikometrik** bir araçtır.

Anahtar Kelimeler

Akademik Uyum, Sosyal Uyum, Kişisel Gelişim, Faktör Yapısı, **Uyum**, Öğrenci Başarıları, Psikolojik Danışmanlık.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Halil Ekşi

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Kaynakta belirtilmemiştir.

İletişim E-posta Adresi: h.eksi70@gmail.com

Yazarların Başlı Olduğu Kurum E-postaları: Kaynakta belirtilmemiştir.

Yazın Adresi: Kaynakta belirtilmemiştir.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: Uyarılma çalışması 2003 yılında yayınlanmıştır.

Şinler ve Kullanım Ücreti: Akademik ve araştırma amaçlı kullanımlar için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi önerilir.

PDF Kaynağı: Ölçeğin orijinal PDF belgesine aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir. Lütfen kullanımdan önce yazarlarla iletişime geçiniz: uyum-olcegi-universite-formu-toad.pdf

Makale Bağlantısı: Çalışmanın yayınlandığı dergiye ait bağlantı: ebuline.com

Kaynaklar

Kulaksızolu, A., Dilmaç, B., Ekşi, H. ve Otrar, M. (2003). Uyum Ölçeği - Üniversite Formu' nun dilsel geçerlik, **geçerlik** ve **güvenirlik** çalışması. *Eğitim Bilimleri ve Uygulama*, 2(3), 49-64.

Uyum Ölçeği-Üniversite Formu Maddeleri

ÖNEMLİ: Bu ölçeğin orijinal maddeleri, sağlanan kaynak içerikte yer almamaktadır. Maddeler için makalenin tam metnine başvurulması gerekmektedir.